

JOSEF VÁCHAL

VYPRACOVALA: ŽANETA PALOUNKOVÁ

Životopis

- *23. září 1884 Milavče u Domažlic †10. května 1969
Studeňany u Jičína
- Český malíř, grafik, ilustrátor, sochař, řezbář,
spisovatel a básník
- Tvorba ovlivněna expresionismem a prvky
symbolismu, naturalismu a secese

Životopis

- Josef Váchal se narodil 23. září 1884 Milavčích u Domažlic a zemřel 10. května 1969 v Studeňanech u Jičína.
- Byl to český malíř, grafik, ilustrátor, sochař, řezbář, spisovatel a básník.
- Jeho tvorba byla ovlivněna expresionismem a prvky symbolismu, naturalismu a secese, pokoušel se však o vlastní stylově nevyhraněné umělecké vyjádření.
- Hlavní část jeho díla spadá do období první republiky.

Tvorba

- Zaměřoval se na grafiku, vícebarevný dřevoryt, malbu, kresbu, řezbářské práce a mimořádné zaujetí věnoval knihám

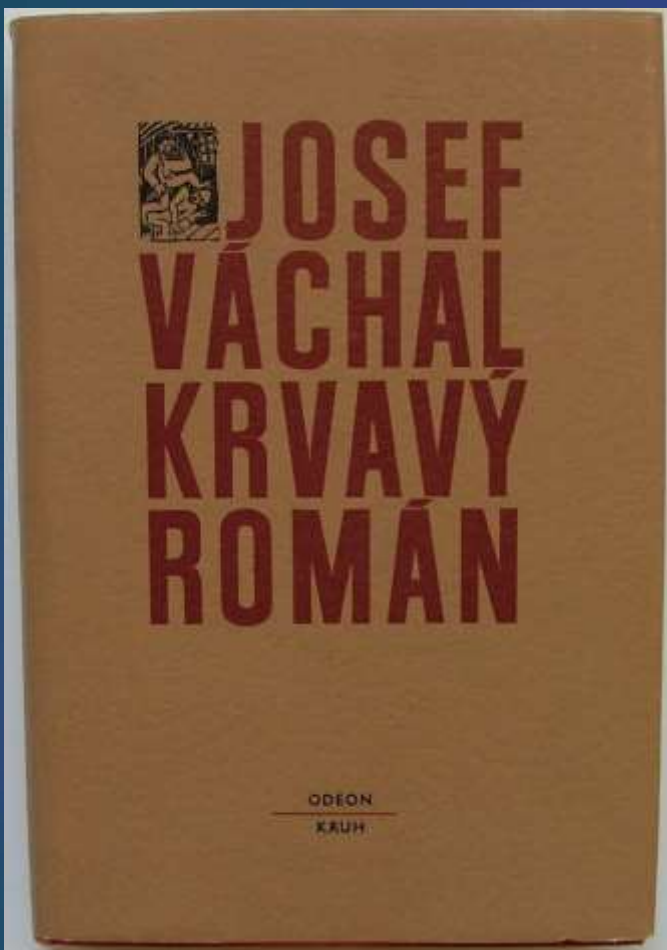
Díla

- Kniha Krvavý román
- Ilustrace k Demlově knize Hrad smrti
- Šumava umírající a romantická
- Mystikové a visionáři
- Malíř na frontě: Soča a Itálie 1917 - 18
- Receptář barevného dřevorytu
- Křest Páně v Jordáně, Elf, Chlapec pod stromem, Šílenství, Černá magie,...

Tvorba

- Váchal se zaměřoval na grafiku, zejména vícebarevný dřevoryt, malbu, kresbu, řezbářské práce, mimořádné zaujetí věnoval knihám, ať už jako autor textu i písma, ilustrátor, sazeč nebo knihvazač.
- Mezi nejznámější díla patří kniha Krvavý román nebo ilustrace k Demlovu Hradu smrti. Další díla jsou Šumava umírající a romantická, Mystikové a visionáři, Malíř na frontě: Soča a Itálie 1917 – 18, Receptář barevného dřevorytu, Křest Páně v Jordáně, Elf, Chlapec pod stromem, Šílenství, Černá magie a mnoho dalších
- Pro Váchalovo dílo je typické, že jeho knihy jsou autorské (je autorem textu, ilustrací, sám je tiskl a vázal). Takto vzniklé knihy jako Krvavý román, Šumava umírající a romantická a Receptář barevného dřevotisku se zařadily mezi nejvýznamnější díla české grafiky 20. století.

Tvorba

Titulní strana knihy
Krvavý román

Ukázky dřevorytů z knihy Krvavý román

Tvorba

- Na prvním obrázku můžete vidět titulní stranu knihy Krvavý román, který byl vydán poprvé v roce 1924. Patří do žánru brakové literatury, která byla oblíbená zejména ve 2. polovině 19. Je to autorská kniha.
- Na druhém obrázku vidíte ukázky ilustrací z knihy Krvavý román. Kniha je zdobena dřevoryty. Dřevoryt je grafická technika tisku z výšky. K rytí je potřeba mít tiskové matrice ze dřeva a speciální rydla, vyrobená ze zakalené oceli. Hloubka vrypu je cca 1 mm. Destička umožňuje rytí v jakémkoli směru a dovoluje zachytit i velmi jemnou kresbu. Pro dobrou kvalitu tisku je třeba zvolit správnou hustotu barvy a méně hladký papír, aby nedošlo k vytlačení barvy mimo tisknoucí linie a zalepení tenkých bílých čar

Tvorba

Ilustrace ke knize Hrad smrti

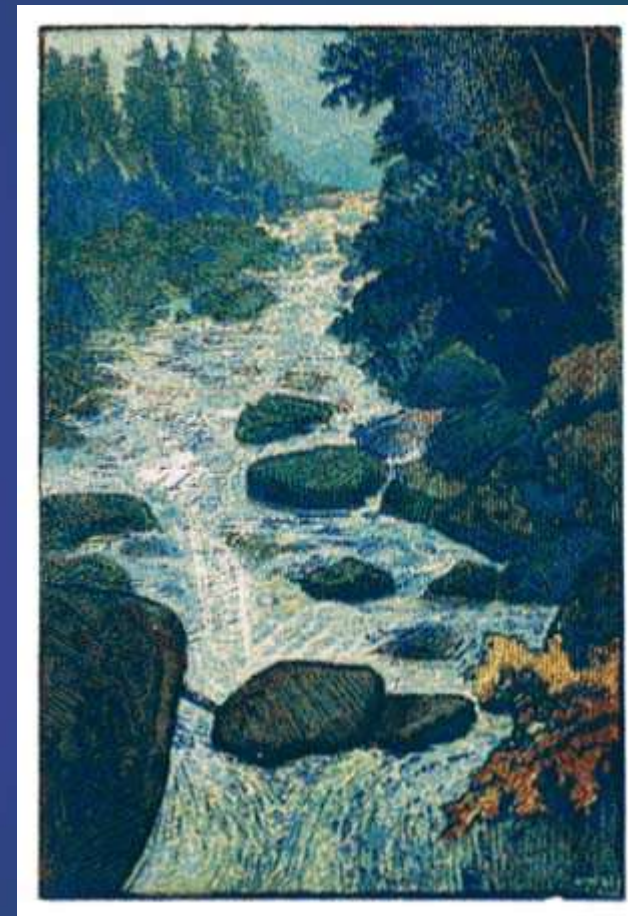
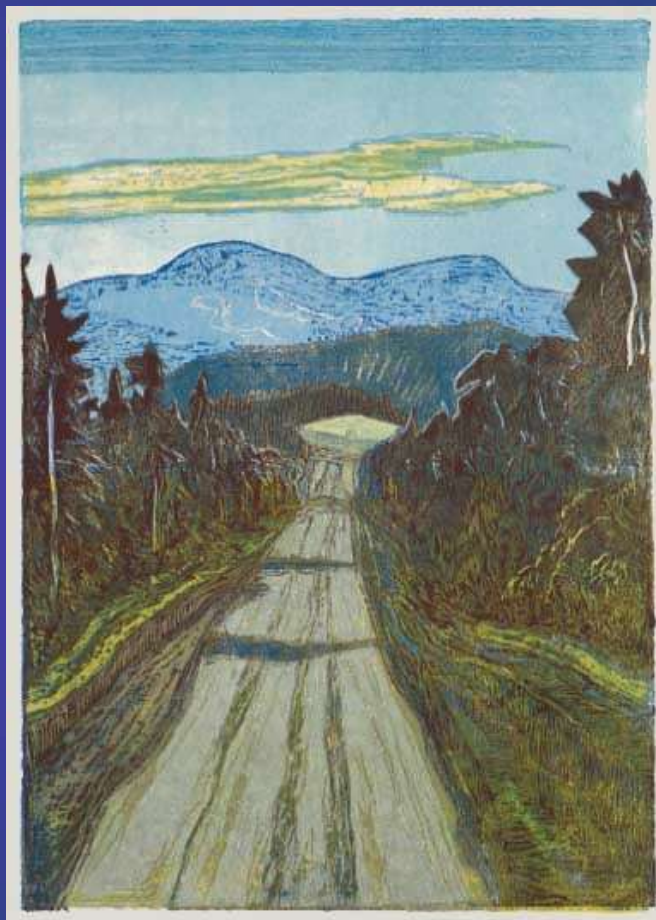
Tvorba

- Hrad smrti je snová báseň Jakuba Demla, která rozjímá o otázkách života a smrti.
- Zdobí ji barevné dřevoryty Josefa Váchala.
- Barevné dřevoryty vznikají ručním kolorováním, místním nanášením barvy nebo soutiskem z více desek.

Tvorba

Titulní strana knihy Šumava umírající a romantická

Ukázky ilustrací z knihy Šumava umírající a romantická

Tvorba

- Na prvním obrázku můžete vidět titulní stranu knihy Šumava umírající a romantická.
- Váchal si pro knihu vyřezal a odlil i vlastní písmo, které je vidět na tomto obrázku.
- Kniha je tvořena 74 barevnými dřevořezy a bylo na ni použito 544 barev a odstínů.
- Na druhém obrázku vidíte ukázky barevných dřevorytů z knihy Šumava umírající a romantická.

Tvorba

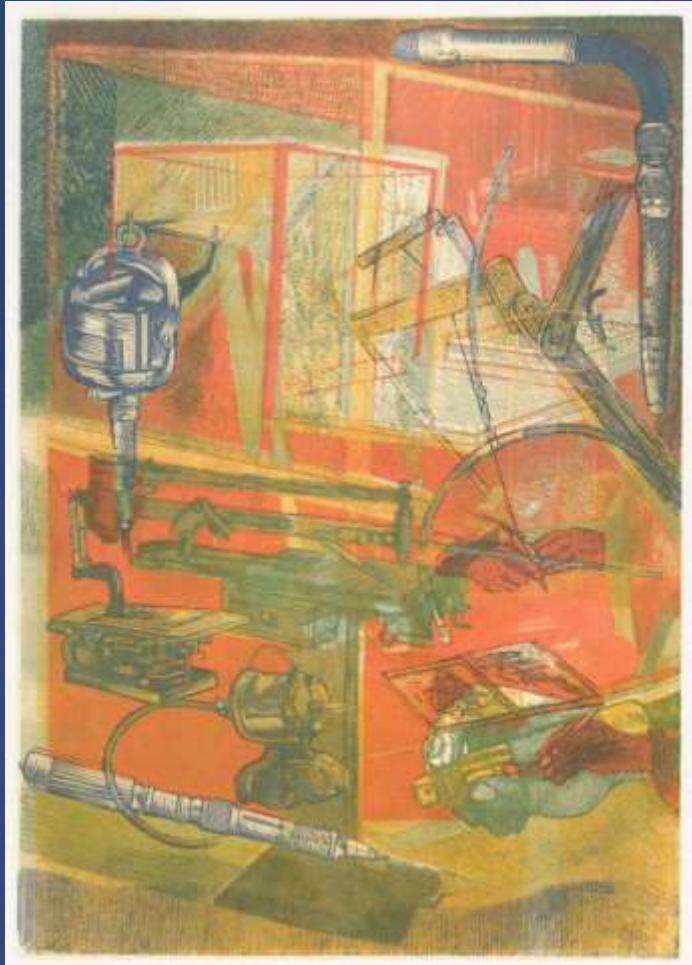

Ukázky dřevorytů z knihy *Mystikové a visionáři*

Tvorba

- Na obrázcích můžete vidět ukázky dřevorytů z knihy *Mystikové a visionáři* - **krásná ukázka lineární kresby, tzn. ne obrys ale plocha tvořená výplněmi.**
- První dřevořez se jmenuje Agrippa Cornelius, druhý Prolog a třetí William Blake
- *Mystikové a visionáři* je cyklus 10 dřevorytů.

Tvorba

Ukázky barevných dřevorytů

Tvorba

- Tyto ukázky barevných dřevorytů jsou z knihy Receptář barevného dřevorytu.
- První je frontispis z knihy, což je protějšek titulní strany a druhý je dřevoryt z knihy, který se jmenuje Kytice.

Zajímavosti

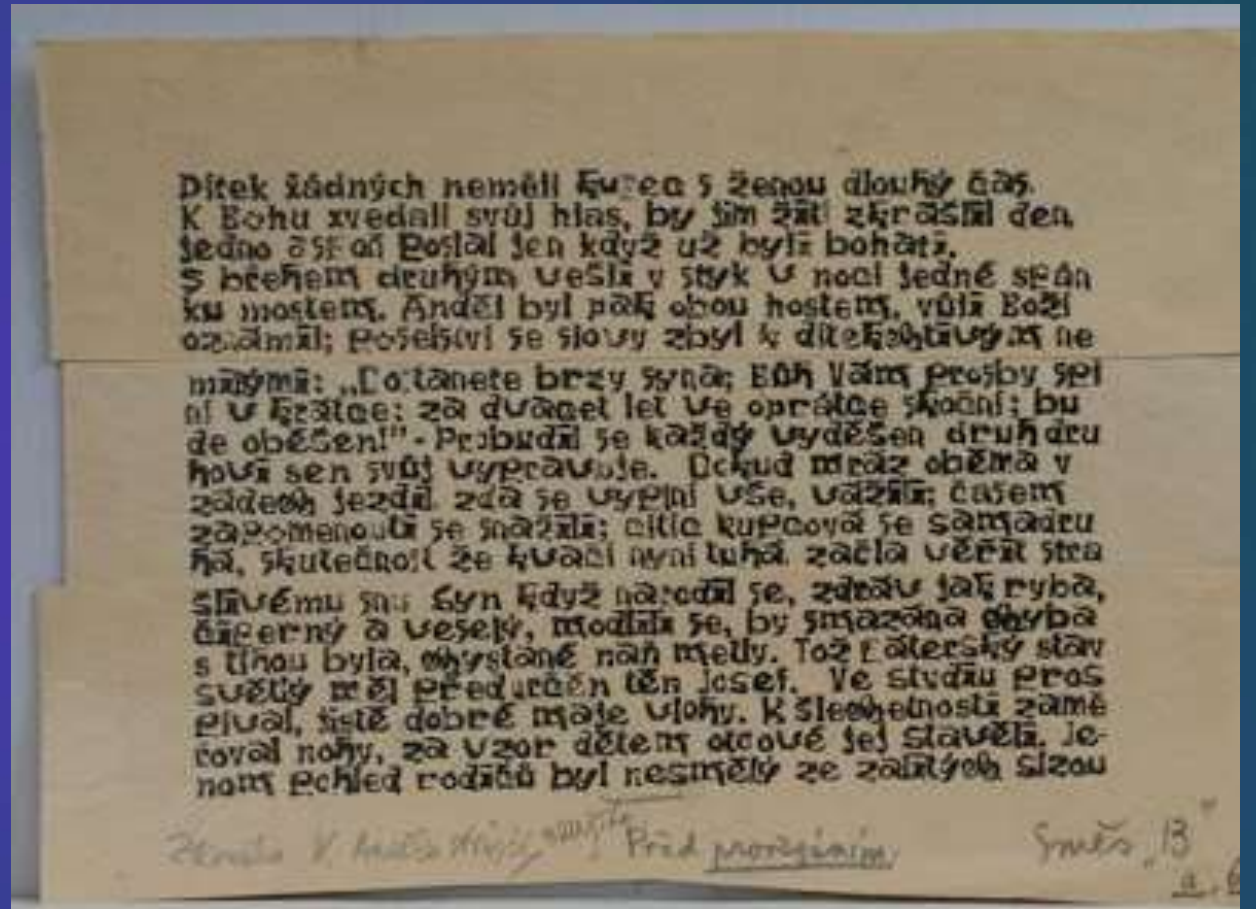

Portmoneum - Museum Josefa Váchala v Litomyšli

Zajímavosti

- Josef Váchal má své muzeum, které se nachází v Litomyšli.
- K vidění jsou unikátní nástěnné malby, vyřezávaný malovaný nábytek a bytové doplňky, expozici doplňují dobové fotografie či drobná grafika.
- Roku 1975 zasáhl dům blesk a malby byly při požáru téměř zničeny. Díky iniciativě pracovníků památkové péče a místních umělců byl objekt prohlášen kulturní památkou a dostal se do správy Národní galerie.

Zajímavosti

Ukázky písma

Zajímavosti

- Na obrázcích můžete vidět ukázky Váchalova písma.
- Po roce 1926 si do olova vyryl devět abeced gotizujícího písma, kterými tiskl své bibliofilie.
- Pro výjimečnost a exkluzivitu těchto písem zůstávají Váchalovy návrhy spíše fascinujícím dokumentem doby a tvůrce.

Návrh grafické dílny v MŠ

Téma: Vykrývací rezerváž - Čerti (Váchal má ve své tvorbě většinou temné tvory, obrazy působí strašidelně)

Cíl: rozvoj grafického myšlení, rozvoj jemné motoriky, naučit děti přípravnou grafickou techniku

Počet dětí: 15

Organizace: u stolečku např. 3 děti, učitelka se jim individuálně věnuje, děti se prostřídají

Motivace: Tak děti před Vánoci nás chodí navštívit tři postavy anděl, Mikuláš a (děti doplní) A bojíte se čerta děti? Tak aby jste se ho nemusely bát, tak mu každý vytvoříte obrázek na kterém bude právě ten čert. A až přijde k nám do školky, tak mu obrázek ukážete a on na vás bude hodný za to, jak krásně jste ho ztvárnily.

Postup: Při této technice se kreslí obrázek umělou klovatinou na papír. Po zaschnutí se nakreslený motiv vybarví tmavou barvou, nejlépe černou tuší, zředěnou olejovou barvou nebo křídovými pastely. Papír se pak vloží pod proud vody, který klovatinu rozpustí. Vzniklá bílá místa na obrázku v kombinaci s tmavou barvou pak připomínají techniku dřevorytu.

Návrh grafické dílny v MŠ

Téma: Otisky razítky – peklo (návaznost na předchozí činnost)

Cíl: rozvoj jemné motoriky – práce s razítky, seznámit děti s prostředím pekla

Počet dětí: 15

Organizace: u stolečku např. 3 děti, učitelka se jim individuálně věnuje, děti se prostřídají

Motivace: Pohádka o čertech – A jak si představuje peklo vy děti?

Postup: Děti budou namáčet různé tvary razítek nebo pryžových válečků do razítkové barvy a otisknou je na papír. Tím vytvoří prostředí pekla, tak jak si ho představují.

Děkuji za pozornost

Zdroje

- [https://cs.wikipedia.org/wiki/Josef_V%C3%A1chal#V%C3%BDstavy_\(v%C3%BDb%C4%9Br\)](https://cs.wikipedia.org/wiki/Josef_V%C3%A1chal#V%C3%BDstavy_(v%C3%BDb%C4%9Br))
- <http://www.vachal.cz/ukazky.htm>
- <https://lam.litomysl.cz/umelec/327-josef-vachal>
- <https://www.cbdb.cz/autor-1221-josef-vachal>
- <http://www.vachal.cz/ukazky/mystikove.html>
- [https://theses.cz/id/9g7lby/Grafick_vtvarn_techniky_v_mate
sk_kole.pdf](https://theses.cz/id/9g7lby/Grafick_vtvarn_techniky_v_mate
sk_kole.pdf)